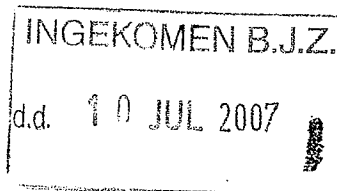




Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven



Ruimte Economie Zorg

Keizer Karel V Singel 8
Postbus 985
5600 AZ Eindhoven
Tel: 040 2594594
Fax: 040 2594540
E-mail: info@rez.sre.nl
Internet: www.sre.nl

Aan de Colleges van Burgemeester en
Wethouders en de Gemeenteraden van de 21
deelnemende gemeenten

GEMEENTE HELMOND			
Cl.nr.		PORT	
Datum: 10 JUL 2007		AFFLIED	
		OVB	Ja / Nee
Afdeling	B.32		KOPIE
Paraaf			

VERZONDEN - 9 JULI 2007

uw kenmerk

uw brief van

ons kenmerk
3777/JPK/HL

datum
9 juli 2007

onderwerp
Regionale Agenda

e-mailadres
j.kroese@rez.sre.nl

Geacht college, geachte raad,

/ Bijgaand treft u het ontwerp aan van de Regionale Agenda 2008-2010 van ons samenwerkingsverband. Deze Regionale Agenda is in nauwe samenwerking met u totstandgekomen. In twee bestuursconferenties hebben wij u gevraagd zich uit te spreken over de toekomstige koers van het SRE. Het resultaat van deze discussie hebben wij verwerkt in deze Regionale Agenda, waarin de ontwikkelingen voor de komende jaren zijn opgenomen, evenals de taakstelling en doelen.

Wij verzoeken u om ons uiterlijk 31 oktober 2007 te laten weten of u kunt instemmen met de inhoudelijke koers van het SRE zoals dat in de Regionale Agenda wordt gepresenteerd. Daarnaast verzoeken wij u uw zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de bestuurlijke structuur en de voorgestelde verhoging van de inwonerbijdrage voor het Regionaal Stimuleringsfonds.

Behandeling van de Regionale Agenda door de Regioraad is voorzien in de vergadering van december 2007.

Hoogachtend,

Het Dagelijks Bestuur
van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven,

de voorzitter,

drs. A.B. Sakkers.

de secretaris,

H.J.M. Gevers.

REGIONALE AGENDA 2008-2010

Ontwerp
3 juli 2007

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	2
2. Samenwerking in regionaal verband	3
3. Missie en ambitie van de regio	5
4. Toegevoegde waarde van het SRE	6
5. Programma's en taken	
5.1. Economie	7
5.2. Ruimte en Wonen	8
5.3. Verkeer en Vervoer	10
5.4. Plattelandsontwikkeling	12
5.5. Recreatie en Toerisme	13
5.6. Milieu	14
5.7. Welzijn en Zorg	15
5.8. Cultuurhistorie	17
6. Financiële uitgangspunten	
6.1. Inwonerbijdrage en de financiering van het SRE	18
6.2. Efficiencyonderzoek	19
6.3. Cafetariataken	20
6.4. Regionaal Stimuleringsfonds	21
7. Bestuurlijke organisatie	23
8. Samenvatting en conclusies	25

1. Voorwoord

In onze regio bestaat een lange traditie van samenwerking tussen gemeenten. Kijk maar eens naar wat er is gebeurd op economisch gebied. Naar hoe de gemeenten samen de huisvestingstaakstelling hebben opgepakt. Zie hoe de samenwerking op milieugebied en bij plattelandsontwikkeling is verlopen en hoe het gaat met het initiatief Brainport. Wie er oog voor heeft, moet vast stellen dat de samenwerking ons veel heeft gebracht. Wat mij betreft: ik zou zulke ontwikkelingen graag willen voortzetten en er de resultaten van plukken.

In de vergadering van de Regioraad op 21 december 2006 kreeg het Dagelijks Bestuur de opdracht om in de eerste helft van 2007 een voorstel te presenteren over de toekomstige inhoud van de regionale samenwerking, inclusief de aan dat voorstel eventueel verbonden financiële, personele en structurele gevolgen. Daarbij moet de relatie met de Provincie expliciet worden betrokken. De totale besluitvorming zal plaatsvinden in 2007 en de uitwerking en de implementatie zullen in 2008 worden gerealiseerd.

Deze opdracht heeft geresulteerd in dit document: het ontwerp voor de Regionale Agenda 2007-2010. Een nieuwe stap in onze samenwerking. Een belangrijke stap, want het is goed om periodiek te bezien of we de goede dingen op de juiste wijze doen. En stil te staan bij de wijze waarop we dat met elkaar organiseren.

Dat hebben we voorbereid in debat met de gemeenten. Op 13 maart hebben we gesproken met collegeleden en op 9 mei met raadsleden. Tijdens deze bijeenkomsten hebben wij een breed draagvlak geconstateerd voor samenwerking in de regio. We hebben ook gehoord dat er extra ambities zijn. Deze hebben we overgenomen.

Dit ontwerp straalt ambitie uit; er is nog veel te doen in de regio. Maar ambitie kost ook geld! Wij hebben getracht de extra ambities zo kostenneutraal mogelijk op te nemen door keuzes te maken in de huidige inzet. Nu zijn de gemeenteraden aan zet. Maar zoals altijd geldt ook nu: we doen het samen.

In deze ontwerp regionale agenda komt het volgende aan bod:

- **De missie en ambitie van de regio;** Waar gaan we voor in deze regio?
- **Toegevoegde waarde van het SRE;** Wat draagt het SRE bij aan het realiseren van de regionale ambities?
- **Inhoudelijke opgave;** Per programma wordt aangegeven wat het SRE doet om de ambities te bereiken. Wat doen we meer en wat minder?
- **Financiële uitgangspunten;** Op welke wijze financieren we de opgave en samenwerking en hoe gaan we om met de efficiencyopgave?
- **Bestuurlijke organisatie;** Hoe gaan we om met de democratische legitimiteit? Hoe verankeren we de uitkomsten van de commissie Sakkers? Hoe werken we samen met Provincie en Rijk?

Wij zien uw reactie met veel belangstelling tegemoet,

Alexander Sakkers,
voorzitter SRE.

2. Samenwerking in regionaal verband

Samenwerkende overheden: vrijwillig en wettelijk

Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven staat voor de samenwerking met en tussen gemeenten én voor behartiging van de regionale belangen. In het SRE werken de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant samen op diverse gebieden. Deze SRE-gemeenten slaan op steeds meer terreinen de handen ineen. De onderwerpen van samenwerking overstijgen vaak de gemeentegrenzen, zoals wanneer het gaat over verkeer en vervoer, toerisme en recreatie, economische ontwikkeling, volkshuisvesting en milieu.

De wens om in bestuurlijke zin samen op te trekken, is in Zuidoost-Brabant sinds enkele decennia geformaliseerd. In 1993 is het SRE ontstaan uit het Gewest Helmond en het Samenwerkingsverband Eindhoven Kempenland. De gemeenten in de regio zijn ervan doordrongen dat grensoverschrijdende vraagstukken het beste regionaal kunnen worden aangepakt. Zo wordt voorkomen dat de SRE-gemeenten elkaar beconcurreren, bijvoorbeeld bij het aantrekken van bedrijven. Want of een groot bedrijf zich nu vestigt in Eindhoven of Helmond, in Eersel of Deurne: het is goed voor de werkgelegenheid in heel Zuidoost-Brabant.

Samenwerken is de sleutel tot vooruitgang. Gemeentegrenzen en zelfs landsgrenzen vervagen. Er ontstaan nieuwe, logische entiteiten: stadsregio's. Begin 2006 heeft de rijksoverheid met de WGR+ aan onze regio en zes andere stedelijke regio's aparte bevoegdheden gegeven op het gebied van ruimtelijke ordening, economie en verkeer en vervoer. Hiermee heeft het SRE naast vrijwillige ook wettelijke taken gekregen.

Tijdens de regionale raadsledenconferentie op 9 mei 2007 is gediscussieerd over de gewenste bestuursstructuur van het SRE. De discussie wees opnieuw uit dat de deelnemers aan het SRE bovenal behoefte hebben aan een bestuurlijke en uitvoeringsgerichte samenwerking. Het Dagelijks Bestuur wil deze bestuurlijke en uitvoeringsgerichte samenwerking vorm geven. Het nemen van besluiten met een politieke lading zal dan ook via de gemeenten worden gelegitimeerd.

Samenwerken in de regio

In deze regio hebben we geleerd dat overheden ook moeten samenwerken met andere partijen. Door samenwerking met bedrijfsleven en kennisinstellingen (Triple Helix) zijn grote successen geboekt. Deze samenwerkingsstrategie willen we voortzetten. In onze programma's zoeken we bewust naar samenwerking met de omgeving. Belangrijk in deze samenwerking is het samen oppakken van projecten. Om deze aanpak te stimuleren, zetten we ook ons Regionaal Stimuleringsfonds in. Met deze financiële impuls zijn veel projecten op gang gekomen en is een enorme multiplier gerealiseerd. Het Dagelijks Bestuur heeft de ambitie om het Regionaal Stimuleringsfonds nog sterker in te zetten om onze regionale doelstellingen vorm te geven.

Doelmatig samenwerken

Het Dagelijks Bestuur zal de samenwerking in de regio efficiënt en doelmatig organiseren. In 2005 heeft de Regioraad gevraagd om een onderzoek naar de efficiency van het SRE. De aanbevelingen van dit onderzoek worden opgepakt in deze Regionale Agenda.

De debatten over de Regionale Agenda hebben een aantal nieuwe speerpunten en ambities opgeleverd. Het Dagelijks Bestuur is van mening dat deze opgave binnen het huidige budget moet worden opgepakt. Dit betekent dat alle huidige taken tegen het licht zijn gehouden. Er is gekeken naar wat we niet meer hoeven doen, wat we minder doen en hoe we efficiënter kunnen werken.

Het Dagelijks Bestuur wil zijn doelstellingen zoveel mogelijk in samenwerking met de Provincie tot stand brengen. Bij de uitvoering van wettelijke taken wordt gezocht naar parallelle planvorming. Samen met de Provincie wordt gezocht naar efficiënte vormen van samenwerking. Deze samenwerking willen wij geven het huidige wettelijke kader eventueel laten uitmonden in een document, waarin omvang en

diepgang van die samenwerking worden geregeld. De dossiers waarop de samenwerking betrekking heeft en de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van beide partijen worden vastgelegd.

De Regionale Agenda is het instrument om bovenstaande nog eens helder met elkaar vast te leggen. Het is de opgave waar het Dagelijks Bestuur de komende periode 2008-2010 uitvoering aan wil geven. Door middel van een begroting en werkprogramma zal jaarlijks concreet invulling worden gegeven aan de Regionale Agenda. Het Dagelijks Bestuur wil in zijn jaarrekening ook verantwoording afleggen over het bereiken van de gestelde doelen.

3. Missie en ambitie van de regio

Visie

De identiteit van onze regio is het vertrekpunt voor onze visie op de toekomst. Onze regionale identiteit is te vangen in twee kernbegrippen: een toptechnologie regio met een hoogwaardig kennis- en creatieniveau en een aantrekkelijke leefomgeving met zowel stedelijke dynamiek als landelijke rust en ruimte. Dit zijn de sterktes waarop we de regio verder ontwikkelen.

Wij willen de inwoners van Zuidoost-Brabant een duurzame toekomst bieden. Dat is een toekomst die ruimte biedt om te leren, te werken, te recreëren en oud te worden. Een toekomst waarin mensen hun talenten en mogelijkheden volledig kunnen ontplooiën.

Onze visie op de toekomst omvat vier kernwaarden:

- Een innovatieve economie, met een kwalitatieve groei en een sterke concurrentiepositie, die welvaart garandeert en onze samenleving als geheel ten goede komt.
- Een leefbare omgeving en een samenleving die zich inzet voor het versterken van leefbaarheid en bescherming van onze landschappelijke waarden.
- Een samenbindende maatschappij, die niemand uitsluit en al haar burgers kansen biedt om hun talenten ten volle te benutten.
- Intensieve regionale samenwerking tussen alle maatschappelijke partijen bij het realiseren van onze gezamenlijke toekomst, zodat alle partijen verantwoordelijkheid nemen voor onze economie, omgeving en sociaal welzijn.

Missie

Als samenwerkingsverband van 21 gemeenten realiseert het SRE een optimale ontwikkeling van de regio Zuidoost-Brabant en concrete resultaten voor de deelnemende gemeenten. Het SRE speelt flexibel in op de behoeften van de gemeenten en geeft doelmatig inhoud aan de regionale vraagstukken. Daarnaast behartigt het SRE de belangen van de regio bij andere overheden en bevordert het de samenwerking tussen de gemeenten onderling en tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen.

Ambitie

De ambitie van het SRE is dat de regio Zuidoost-Brabant voorop loopt op nationaal en Europees niveau. Als de best presterende economische regio van Nederland en een van de technologisch meest innovatieve regio's van Europa. Met een leefomgeving die dat accentueert en ondersteunt.

Strategie

Om onze ambities te realiseren, zetten we als SRE in op optimale samenwerking tussen de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Hierbij richten we ons op drie strategische opgaven, namelijk economische ontwikkeling, fysieke leefomgeving en sociale participatie.

Voor ons houdt dat in:

- Prettig wonen
- Succesvol werken
- Snel en comfortabel verplaatsen
- Een aantrekkelijke, (be)leefbare en schone omgeving, met een grote diversiteit aan landschappelijke waarden en vrijetijdsvoorzieningen
- Benutten van talenten en participatie van allen

We zullen dit doen door onze regionale kwaliteiten verdergaand te integreren en te bundelen om de gestelde doelen te bereiken. Hierop komen we uitgebreid terug in hoofdstuk 5, waar we onze programma's bespreken.

4. Toegevoegde waarde SRE

Al vele jaren bewijst het SRE zijn toegevoegde waarde als een bestuurlijk en op uitvoering gericht samenwerkingsverband. Onze inzet is gericht op het realiseren van onze doelstellingen op vier verschillende niveaus:

1. Bovenregionaal: de concurrentie aangaan met andere regio's

Het vertegenwoordigen van de regio op rijks- en Europees niveau is een belangrijke opgave voor het SRE.

In toenemende mate concurreren regio's om de vestiging van bedrijven en instellingen, waarbij het woonklimaat en de natuurlijke en culturele omgeving belangrijke factoren zijn. Daarnaast concurreren de regio's om rijks- en Europese aandacht (zoals opname in 'grote nota's') en geld om projectuitvoering mogelijk te maken. De regio Zuidoost-Brabant kan deze concurrentie met de andere regio's goed aan. Met het profiel van Brainport als toptechnologische regio is zij zelfs op wereldschaal een belangrijke speler. Deze positie wordt ook door het Rijk erkend en ondersteund. Het SRE zet zich in om de concurrentiepositie van de regio nog verder te versterken. Op het gebied van bereikbaarheid is de concurrentiepositie met andere regio's nog niet optimaal. Het ontbreekt nog aan een goede interne bereikbaarheid, internationale verbindingen per spoor en ook de luchthaven ontbeert nog een aantal belangrijke internationale bestemmingen. Wil de regio Zuidoost-Brabant een belangrijke regio blijven op Europese of wereldschaal, dan moet worden samengewerkt op vele gebieden. Het gaat daarbij niet alleen over bereikbaarheid en toptechnologie maar ook om de 'quality of life' waarbij natuur, wonen en sociale aspecten belangrijk zijn.

2. Regionaal: onderlinge samenwerking versterken

In het SRE-gebied is sprake van een regionale woningmarkt, regionale (of zelfs landelijke) bedrijfsvestigingsmarkten, regionale arbeidsmarkt, regionale vrijetijdsbesteding en ook de mobiliteit is in het SRE-gebied voor een belangrijk deel regionaal. Bovendien werken deze terreinen op elkaar in. Het SRE werkt op deze terreinen aan een gezamenlijke en integrale aanpak. De opgaven in onze regio kunnen niet meer door gemeenten afzonderlijk worden opgepakt. De opgaven op het gebied van wonen, werken, groen en bereikbaarheid moeten met elkaar in verband worden gebracht. Hiervoor worden gebiedsgerichte projecten opgepakt. Denk o.a. aan het middengebied. Ook de sociale en economische opgaven zijn met elkaar verbonden. Om de economische groei vol te kunnen houden, moeten we niet alleen rekenen op buitenlandse kenniswerkers, maar sterk inzetten op het benutten van ons regionaal talent. Daarom is inzet op opleiding en een sterke arbeidsmarkt noodzakelijk.

3. Bovenlokaal: uitvoeringskracht mobiliseren

Maatschappelijk effect in de regio wordt uiteindelijk gerealiseerd door concrete projecten. Die projecten doen zich vaak voor op bovenlokale schaal, zoals de ruimtelijke ontwikkeling van een A2-zone, het implementeren van een elektronisch kinddossier of plattelandsontwikkeling. De uitvoering van dit type projecten is echter complex. Het SRE ondersteunt dit soort projecten actief door inzet van al zijn instrumenten (personeel, geld en wettelijke bevoegdheden).

4. Lokaal: gemeenten ondersteunen bij uitvoering regionaal beleid

Veel regionaal beleid krijgt gestalte op lokale schaal. Een voorbeeld hiervan is de implementatie van de de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De gemeenten kunnen hulp gebruiken, zodat de uitvoering kan worden versneld. Door ervaringen over te dragen en de uitvoerders te ondersteunen, kan het SRE bijdragen aan versnelde realisatie.

Het SRE beschikt over een samenwerkingsplatform en een serviceorganisatie. In het samenwerkingsplatform richten we ons op de regionale opgaven zoals deze Regionale Agenda die vastlegt. Daarnaast biedt het SRE de mogelijkheid aan individuele gemeenten om zich te laten ondersteunen bij hun taken. De serviceorganisatie van het SRE beschikt over kennis en ervaring op een uitgebreid aantal gemeentelijke werkteerijnen.

5. Programma's en taken

5.1 Economie

Doel

Nationaal en internationaal heeft de regio de reputatie van toptechnologisch gebied, uitgedrukt in de benaming Brainport. Het SRE zet in op een innovatieve economie, met een kwalitatieve groei en een sterke concurrentiepositie, die welvaart garandeert en onze samenleving als geheel ten goede komt. Onze doelstelling is om te excelleren als Europese toptechnologie (kennis-)regio waarin innovatie de motor is voor duurzame economische en maatschappelijke ontwikkeling. Dit gebeurt door het stimuleren van innovatie en van bestaande en nieuwe technologische bedrijvigheid. Het SRE trekt daarbij intensief op met overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen.

Duurzame economische en maatschappelijke ontwikkeling impliceert aandacht voor de arbeidsmarkt. De groeiende economie en de krimpende bevolking zorgen, in combinatie met de sterke vergrijzing, voor een groeiende vraag op de arbeidsmarkt (zowel een vervangings- als een uitbreidingsvraag). De kracht van de regionale samenwerking moet zich dus ook richten op het vinden van een balans tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, met speciale aandacht voor mensen die daar een grote afstand toe hebben.

Speerpunten

Het programma Economie focust zich op het realiseren van de doelstellingen van Brainport. Zo worden de kansen die zich in de regio voordoen optimaal benut en initiatieven in de regio versneld. Synergie met de programma's voor plattelandontwikkeling, toerisme en zorg/welzijn is essentieel (zowel inhoudelijk als procesmatig) voor het bereiken van maximaal effect in het gehele SRE-gebied.

Wat doen we

1. Het SRE zorgt ervoor dat Zuidoost-Brabant op haar kernkwaliteiten goed is gepositioneerd bij bovenregionale beleidspartners en hun programma's (Brabantstad; Pieken in Delta; Europees Programma voor Zuid-Nederland; Nota Ruimte Zuidoost-Brabant/Noord-Limburg).
2. Het SRE werkt aan vergroting van regionale samenhang en versterking van samenwerking en synergie door het tonen van partnerschap in Brainport en door op deelterreinen als arbeidsmarkt, bedrijventerreinen en de aanleg van breedbandinfrastructuur regionale partners te organiseren.
3. Het SRE zet in op versterking van het organiserend vermogen van SRE-gemeenten op het sociaal-economisch beleidsterrein. Hiervoor gebruikt het generieke middelen (zoals bestuurlijk overleg, informatie-uitwisseling en onderzoek), alsmede specifieke middelen zoals de Brainport roadshow. Gemeenten worden op verzoek individueel of in clusterverband bijgestaan in het opstellen van hun economische prioriteiten/actieplan.
De gemeenten moeten met hun eigen sterktes aanhaken bij de dynamiek die Brainport regionaal losmaakt. De keuzes moeten gericht zijn op versterking van wat sterk is en op een regionale ontwikkeling met internationaal perspectief.
4. Het SRE werkt aan maximale synergie tussen Brainport, plattelandseconomie en toerisme.
5. Inzet van het Regionaal Stimuleringsfonds. De gemeenten geven momenteel € 5,22 per inwoner per jaar ter financiering van economische projecten. In 2006 leverde dit de regio als geheel een extra investering op van 62 miljoen euro.
Om de ambities van de regio waar te maken (en in respons op Nationale en Europese programma's en de daarin randvoorwaardelijke gestelde co-financiering) zal het Stimuleringsfonds over meer middelen moeten beschikken. Structurele verhoging van de bijdrage voor structuurversterking moet worden overwogen (zie hoofdstuk 6.4).
6. Investeren in een goed werkende arbeidsmarkt, met aandacht voor 'sociale werkgelegenheid' en voorkomen van schooluitval.

Wat doen we minder?

De belangrijkste verandering die wij nastreven, is het herdefiniëren van onze inzet ten aanzien van bedrijventerreinen. We integreren de planning van bedrijventerreinen in het ruimtelijk beleid en richten

onze aandacht op de kwalitatieve aspecten. Voor monitoring en prognoses maken we gebruik van de provinciale onderzoeken.

5.2 Ruimte en Wonen

Doel

De ruimtelijke inrichting van de regio is van oudsher het cement van het SRE. Ruimtelijke ontwikkeling is een zaak van lange termijn en een integrale benadering. Daarom beschrijft het Regionaal Structuurplan (RSP) van het SRE een totaalvisie op de ruimtelijke ontwikkelingen tot 2020, met een doorkijk naar 2030. In die visie is er aandacht voor de samenhang van uiteenlopende aspecten als economie, recreatie, ecologie, wonen en verkeer.

Wonen krijgt bijzondere aandacht in de Regionale Woonvisie. Belangrijke vragen zijn: hoe realiseren we optimale woonkwaliteit voor onze bewoners? En: hoe zorgen we dat het woningaanbod aansluit op de bestaande vraag? Waarbij we ons realiseren dat een starter een ander aanbod verwacht dan een senior. Dat een stad een andere woningbehoefte heeft dan een kleine kern.

In onze regio zijn gemeenten op elkaar aangewezen. Een sprekend voorbeeld daarvan zijn de afspraken tussen Eindhoven en omliggende gemeenten over het 'bouwen voor de stad'. Omliggende gemeenten bouwen extra huizen om in de toekomstige behoefte vanuit Eindhoven te voorzien. Hiermee leveren zij een bijdrage aan de bevordering van een duurzaam leefbare woonomgeving voor de gehele regio.

Speerpunten

Op het terrein van de ruimtelijke ontwikkeling hebben we twee speerpunten. Enerzijds het voor de regio maken en bewaken van de ruimtelijke visie op de langere termijn, waarin de ruimtelijke kwaliteiten, de eigenheid en diversiteit van de regio is gewaarborgd. Anderzijds het ondersteunen van de realisatie van deze visie, door afstemming tussen gemeenten en door in te zetten op integrale gebiedsopgaven.

Op het terrein van de Volkshuisvesting gaat het ons om zowel kwantiteit (voldoende woningen voor de regionale vraag), als om kwaliteit (de juiste woningen).

Woningbouw in de regio heeft regionale sturing nodig. Het SRE moet de regie blijven voeren.

Wat doen we

We houden het Regionaal Structuurplan actueel en monitoren de voortgang in nauw overleg met de Provincie en de gemeenten. Daar waar nodig jagen we ontwikkelingen aan. Onze energie gaat vooral zitten in het initiëren en coördineren van integrale gebiedsontwikkeling in de strategisch gelegen regionale locaties. We organiseren overleg en zorgen dat we gezamenlijk met gemeenten, Provincie en Rijk komen tot een vastgesteld masterplan voor:

- A2-zone: het scheppen van een internationaal vestigingsklimaat voor bedrijvigheid met een duidelijk gebiedseigen profiel, passend bij het innovatieve en hightech karakter van Brainport;
- Middengebied: ontwikkelen van een regionaal landschapspark met ruimte voor wonen en recreëren in het groene cultuurhistorische gebied tussen Eindhoven en Helmond;
- Nieuwe Woud: het in gang zetten van een rood-groene ontwikkeling waarin woningbouw hand in hand gaat met het aanleggen van natuur en landschap in het gebied tussen Son, Best, Sint Oedenrode en het Groene Woud.

We werken deze gebiedsontwikkelingen nadrukkelijk uit samen met de verkeer- en vervoersopgave. Daarnaast stemmen we af met programma's zoals BrabantStad en Brainport, met het oog op bovenregionaal draagvlak en financiering.

Daarnaast adviseren we gemeenten desgewenst over de afstemming van hun bestemmingsplannen en structuurvisies op het RSP en de Regionale Woonvisie.

Op het terrein van wonen legt het SRE het accent op korte termijn op de versnelling van de woningbouwproductie op een kwalitatief hoog niveau, met speciale aandacht voor huisvesting van specifieke doelgroepen. Het doel is het realiseren van het regionaal woningbouwprogramma dat voorziet in het bouwen van ongeveer 27.000 woningen, waarvan 7.000 sociale woningen in de periode 2005-2010 (dit is inclusief vervanging voor gesloopte woningen).

Op het gebied van wonen zal het accent verder blijven liggen op het inhoudelijk en materieel ondersteunen van de samenwerkende partijen bij het realiseren van een goed werkende woningmarkt. Kennisoverdracht en voorbeeldprojecten zijn hierin van belang.

Wat doen we minder

Op het gebied van ruimtelijke ordening wordt beleidsconcurrentie met de Provincie vermeden. De herziening van het RSP wordt in samenwerking met de Provincie gedaan.

Op het gebied van wonen wordt het blijvend uitvoeren van regelingen vermeden, hierbij denken we aan BWS, Duurzaam Bouwen en het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

5.3 Verkeer en Vervoer

Doel

In februari 2007 is het Regionaal Verkeer en VervoersPlan (RVVP) vastgesteld. Hiermee is het inhoudelijke kader voor het verkeer- en vervoersprogramma voor de komende jaren geschetst. Het komt nu aan op het uitvoeren hiervan. Bij de uitvoering is samenwerking cruciaal.

De leefbaarheids- en bereikbaarheidsopgave in de regio zal het SRE samen met zijn omgeving oppakken. Hiervoor worden bestaande structuren gebruikt zoals Brabantstad, BBZOB, etc. Ook zullen we naar nieuwe vormen van samenwerking zoeken. De belangrijkste opgave is om het onlangs bereikte bestuurlijke akkoord over de haalbaarheidsanalyse ZuidoostVleugel te realiseren. Dit is een ambitieuze opgave waarin gemeenten, SRE, Provincie en Rijk samen met het bedrijfsleven tot uitvoering moeten komen.

Speerpunten

Het SRE legt binnen zijn brede wettelijke verantwoordelijkheid voor de komende jaren het accent op de realisatie van een ambitieus openbaar-vervoerprogramma. Dit doen we door versneld een hoogwaardig OV-systeem te realiseren. Samen met de vervoerder (na 1-1-2009 één nieuwe concessie) zullen we doorstroommassen realiseren. In overleg met gemeenten zullen we bezien waar de integrale gebiedsopgaven ook door een hoogwaardig openbaar vervoerssysteem (HOV-systeem) ondersteund kunnen worden.

Deze regio zet zich gezamenlijk in om een toptechnologie regio te worden. Hier horen ook technologische innovaties in het verkeers- en vervoerssysteem bij. Wij willen voorop lopen bij de ontwikkeling van dynamisch verkeersmanagement. Ook zullen we technologische ontwikkeling op HOV-gebied blijven zoeken. In 2008 zal de Phileas worden omgebouwd en volwaardig inzetbaar zijn. Hiermee is de Phileas een duurzaam voertuig dat ook elders vermarkt kan worden.

Wat doen we

Het SRE heeft op basis van de WGR+ regeling wettelijke taken op het gebied van Verkeer en Vervoer. Bij de uitvoering hiervan streeft het SRE naar zo min mogelijk bureaucratie en zoveel mogelijk samenhang met taken van anderen. In het werkprogramma 2008 zullen bovenstaande accenten en werkzaamheden worden geconcretiseerd. In het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MJUP) 2008-2012 zijn reeds middelen gereserveerd voor o.a. de volgende opgaven:

- Implementatie resultaten haalbaarheidsonderzoek bereikbaarheid ZO-vleugel Brabantstad. Hierbij wordt de integraliteit van deze studie (economie en ruimte) in een gebiedsgerichte opgave uitgewerkt.
- BBZOB: De ombouw van de A2 is volop in gang gezet. Met de samenwerking om de regio bereikbaar te houden, hebben we landelijke belangstelling. Het uitvoeringsprogramma moet ook in 2008 tempo houden.
- Realisatie HOV: De eerste doorstroommassen worden gerealiseerd.
- Beheer verkeersgegevens: Het SRE zal medekoploper zijn bij het landelijke initiatief om verkeersgegevens uniform te verzamelen en te gebruiken (NDW).
- Beheren van de lopende concessies Openbaar Vervoer en het afronden van de aanbestedingsprocedure openbaar vervoer en de implementatie van de gegunde concessies per december 2008. Haltetoegankelijkheid, luchtkwaliteit en sociale veiligheid zijn kwalitatieve speerpunten.

Wat doen we minder

Een belangrijke verschuiving binnen het programma Verkeer en Vervoer is de beleidsvorming. In de toekomst willen wij het RVVP integreren in het Provinciaal Verkeer en Vervoersbeleid (PVVP) en bij de beleidsuitwerking het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MJUP) en het Brabants MIT zoveel mogelijk matchen. Ook willen we bezien of we de uitvoeringslast van het beleid voor de gemeenten verder kunnen verminderen, bijvoorbeeld op het terrein van de subsidiëring van fietsprojecten.

Het betrekken van de Provincie bij (boven)regionale beslissingen over infrastructuur helpt ons ook bij het lastige vraagstuk van voldoende democratische legitimatie van de Regioraad.

5.4 Plattelandsontwikkeling

Doel

Het SRE zet al jaren in op het versneld ontwikkelen van een multifunctioneel platteland, waarbij duurzame dynamische economische, ruimtelijke en sociale ontwikkeling gecombineerd worden. Deze doelstelling is onder te verdelen in drie subdoelstellingen:

- Verbetering van de economische structuur
- Bevordering van een goede ruimtelijke structuur
- Bevordering van het woon-, werk- en leefklimaat.

Het gaat hierbij om een integrale gebiedsgerichte aanpak van problemen en benutting van kansen.

Speerpunten

De agrarische sector is sterk in ontwikkeling. De overheden faciliteren bedrijfsverplaatsingen o.a. via de ontwikkeling van Landbouw- en Tuinbouw Ontwikkelingsgebieden. Daar wordt gebruik gemaakt van moderne technologieën en duurzame diervriendelijke productiemethoden. Dat leidt tot hoogwaardige producten voor de steeds bewuster wordende consument.

De industriële sector op het platteland wordt steeds meer bewust van de noodzaak tot innovatie en samenwerking in de Triple Helix. Projecten als Parkmanagement De Kempen, het Kempisch Ondernemers Platform met projecten als de aanleg van een glasvezelnetwerk en de Groene Campus zijn daar goede voorbeelden van. Met name combinaties van voeding en technologie bieden nieuwe kansen voor Brainport.

Sectoren als paardenhouderij, zakelijke dienstverlening, toerisme en recreatie en zorg groeien sterk als bron van inkomsten voor het platteland. Projecten als Deurne Paardenwereld en Parc Vital zijn voorbeelden van projecten die deze ontwikkelingen versterken.

De leefbaarheid van kleine kernen staat onder druk door ontgroening en vergrijzing. IDOP's (Integrale Dorpsontwikkelingsplannen) zijn inmiddels een algemeen ingeburgerd en gewaardeerd instrument geworden om deze problematiek integraal aan te pakken. Daarbij wordt gekeken naar allerlei aspecten zoals het voorzieningsniveau, bereikbaarheid, zorg, woningbouw en bedrijvigheid.

Wat doen we

Een algemene taak van het SRE is de instandhouding van een slagvaardige, flexibele uitvoeringsorganisatie. Eerste prioriteit van deze organisatie is de integrale aanpak van de reconstructie van het landelijk gebied in onze regio. Daarbij draait het om de samenhang van sociaal-economische, ruimtelijke en maatschappelijke aspecten.

Meer specifiek ondersteunt het SRE (clusters van) gemeenten bij de uitvoering van hun reconstructietaken, al dan niet op projectbasis. We initiëren samenwerking en participeren daarin, zoals in Streekhuizen en Streekplatforms.

Een belangrijke impuls voor plattelandsontwikkeling geeft het SRE verder met het programma Progress, waar nieuwe projecten worden ontwikkeld om de ruimtelijke, sociaal-economische en maatschappelijke structuur van het platteland te versterken. Het SRE verzorgt onder andere financiële en personele ondersteuning voor deze projecten.

Wat doen we minder

Door een sterke inzet op afstemming en de complementariteit van de programma's Brainport, Progress en Kompas wordt een grotere synergie en meer slagkracht en efficiency bereikt.

5.5 Recreatie en Toerisme

Doel

Recreatie en toerisme zijn van grote betekenis voor de regio; recreatie als uitvoering van de beleidsnota Groene Ruimte van het Ministerie van LNV en toerisme vanuit een oogpunt van omzet en werkgelegenheid. Een integrale aanpak is randvoorwaardelijk. Dan moeten daarin ook de natuurlandschappelijke kwaliteiten, de aanwezige cultuur en cultuurhistorie, en aspecten van zorg, welzijn, gezondheid en sport de nodige aandacht krijgen.

De kwaliteit en aanwezigheid van een regionale toeristisch recreatieve structuur is een van de belangrijkste argumenten voor vestiging van nieuwe bedrijven en mensen (ETIN, 2003). De komende jaren zal het SRE verder integraal inzetten op het behoud en de versterking van deze infrastructuur als onderdeel van de Brainportstrategie (Quality of life). Daarnaast op het behoud van de 2^e plaats op de toeristische markt als belangrijkste binnenlandse vakantiebestemming na de Noordzeekust. In het nieuwe toeristische actieprogramma Kompas II, opgesteld in nauw overleg met het regionale toeristisch recreatieve bedrijfsleven, zal dit doel in de vorm van speerpunten van beleid voor de komende jaren verder worden geconcretiseerd.

Speerpunten

Het aanjagen van nieuwe ontwikkelingen en samenwerking, via de inzet van toeristisch-recreatieve aanjagers, is de belangrijkste opgave voor de komende jaren. Innovatie, uniciteit en kwaliteit zijn daarbij de kernbegrippen. Om maximaal rendement te krijgen uit de middelen voor promotie zal het SRE aansluiting zoeken bij de "Bijzonder Brabant" campagne. Samenwerking met plattelandsontwikkeling en Brainport zal verder vorm krijgen, omdat het belang van een aantrekkelijke woon- en leefomgeving met een sterke economische kracht ook voor deze programma's evident is.

Wat doen we

De regio wil de basisvoorwaarden creëren waaronder de toeristisch-recreatieve sector optimaal kan renderen. Daarbij krijgt de Regio VVV Zuidoost-Brabant een aantal basistaken ter uitvoering. Verdere completering van de recreatieve infrastructuur behoudt de nodige aandacht (afronding in 2008). Hiertoe behoren innovatieve toepassingen en het meer economisch benutten van de potenties van deze infrastructuur. Tevens zal de ondersteunende rol naar gemeenten en gebiedscommissies worden gecontinueerd. Daarbij wordt blijvend energie ingezet om co-financieringsmiddelen van Provincie, Rijk en Europa te verwerven voor de realisatie van nieuwe projecten die voor de regio van belang zijn. Om deze middelen van derden aan te kunnen boren, is voldoende co-financiering vanuit het Regionaal Stimuleringsfonds noodzakelijk.

Wat doen we minder

Het SRE is geen uitvoeringsinstantie. Om die reden worden de drie regionale recreatieprojecten (E3-strand, Aquabest en Landsard) afgestoten. Ook wordt onderzocht of en hoe de organisatie voor de uitvoering van beheer, onderhoud en exploitatie van de toeristisch recreatieve infrastructuur buiten het SRE kan worden opgepakt.

5.6 Milieu

Doel

De deelnemende gemeenten bepalen de regionale milieutaken zelf. Zij doen dit via de Regionale Meerjarenvisie Milieu. Deze visie zet de bakens voor de koers die de gemeenten het komende decennium op milieugebied willen varen. Ieder jaar opnieuw krijgt deze visie vaste vorm in een milieu-uitvoeringsprogramma, dat via een uitgebreide gezamenlijke voorbereidingsprocedure tot stand komt.

De regionale milieutaken worden uitgevoerd met als doel: het leveren van een concrete, kwaliteitsverhogende bijdrage aan een optimale ontwikkeling van de regio. Kernbegrippen zijn:

- integratie (binnen alle werkterreinen die van invloed zijn op de ontwikkeling van de regio: ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, economie en zorg);
- flexibiliteit (de voortdurende alertheid op en bereidheid tot een adequate reactie op een steeds veranderende omgeving).

Speerpunten

De speerpunten van de regionale milieusamenwerking liggen zowel op procesmatig als op milieu-inhoudelijk gebied. Op procesmatig gebied krijgt de optimale integratie van de milieutaken binnen de totale regionale ontwikkeling extra aandacht. Op milieu-inhoudelijk gebied resulteert het voorgaande in speerpunten op de gebieden van luchtkwaliteit, externe veiligheid, geluidhindersanering, klimaat- en (daarmee samenhangend) energiebeleid.

Wat doen we

Uitvoeren van het werkprogramma dat onder andere voorziet in de volgende taken:

- Bodem: het adviseren op het gebied van beleidsontwikkelingen en het gezamenlijk aanpakken van algemene problemen en knelpunten in de uitvoering van het bodembeleid.
- Externe veiligheid: nieuwe risicovolle knelpuntsituaties worden voorkomen, bestaande situaties worden geïdentificeerd en beheerst.
- Luchtkwaliteit: inzet plegen om als regio te voldoen aan de wettelijke verplichtingen uit het Besluit Luchtkwaliteit, waaronder de rapportageverplichting en de aanpak van knelpunten.
- Sanering geluidhinder: het afwerken van de regionale saneringsprojecten (weg- en railverkeerslawaaï) conform de regionaal vastgestelde planning.
- Regionale Verkeersmilieukaart (RVMK): het bieden van een actueel inzicht in de regionale verkeersgegevens, waarmee tevens de geluidbelastingen, luchtconcentraties en externe veiligheid ten gevolge van verkeer- en vervoersactiviteiten in kaart worden gebracht.
- Klimaatbeleid: het SRE werkt samen met de deelnemende gemeenten, Senter Novem en de Provincie Noord-Brabant om zo efficiënt mogelijk invulling te geven aan de taakstellingen die voortvloeien uit rijks- en provinciaal beleid:
 - verplichting uit het Kyoto-protocol (6% minder CO₂-emissie t.o.v. het niveau 1990)
 - 10% tot 12% van het energieverbruik duurzaam opwekken in 2020.

Duurzaam bouwen en ontwikkelen kan niet los worden gezien van energie/klimaatbeleid. Bij het programma 'Energie in Brainport' speelt de gebouwde omgeving een belangrijke rol. In de regio gaat de komende jaren op zeer grote schaal gebouwd/geherstructureerd worden (stedelijke gebieden, bedrijventerreinen), wat veel kansen biedt voor een kwaliteitsimpuls.

We zullen het huidige werkprogramma meer ten dienste stellen van de integrale gebiedsopgave vanuit Ruimtelijke Ordening en Verkeer en Vervoer. Hierdoor kan meer synergie gevonden worden en onze middelen effectiever worden ingezet.

Wat doen we minder

Bij de jaarlijkse vaststelling van het milieu-uitvoeringsprogramma worden geen onderwerpen opgenomen die als cafetariataak aangemerkt kunnen worden. Bij de totstandkoming van het Beleidskader cafetariamodel (zie 6.3) zal bij deze taken worden stil gestaan.

5.7 Zorg en Welzijn

Doel

Het programma Zorg en Welzijn is qua omvang het kleinste programma van het SRE. Toch is de opgave groot. Gemeenten hebben de afgelopen jaren steeds meer verantwoordelijkheden op het gebied van zorg en welzijn gekregen. Elke gemeente is autonoom, maar de vraagstukken die op gemeenten afkomen zijn vaak wel voor iedereen hetzelfde. Bovendien is de schaal van veel vraagstukken sterk gemeentegrensoverschrijdend.

Het SRE wil inzetten op een regio waarin de kansen, ontwikkel- en ontplooiingsmogelijkheden van ieder mens centraal staan. Vanuit dit perspectief wil het SRE werken aan een goed klimaat voor jong en oud in de regio en voldoende ontwikkelingsmogelijkheden om als volwaardig burger mee te doen. Het gaat hierbij om:

- een veilige omgeving
- goed onderwijs
- voldoende mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding en sporten
- goede huisvesting
- een arbeidsmarkt die perspectief biedt op een baan met ontwikkelingsmogelijkheden
- voldoende zorg en ondersteuning

Als we een regio willen zijn waarin de mens centraal staat en iedereen meedoet, hebben we een grote uitdaging voor de komende jaren:

- De demografische ontwikkelingen laten op termijn een dubbele vergrijzing zien en een krimpende bevolking. Het huidige voorzieningenniveau in de regio is niet toereikend om dit goed op te vangen. De voorwaarden voor het 'zo lang mogelijk thuis wonen' zijn nog onvoldoende ingevuld. Hierdoor ontstaan leefbaarheidvraagstukken, bijvoorbeeld in het landelijk gebied, maar ook organisatievraagstukken die een herinrichting van het 'zorglandschap' in de regio noodzakelijk maken. De burger raakt verloren in de bureaucratie en de grootschaligheid van fusie-instellingen. Mensen met een beperking hebben onvoldoende keuzevrijheid. Specialistische voorzieningen zijn onvoldoende aanwezig of verspreid over de regio. Mogelijkheden tot uitwisseling van gegevens en innovatie, met behulp van ICT, worden nog onvoldoende benut.
- Daarnaast verlaten te veel jongeren zonder startkwalificatie het onderwijs. Dit is voor hun toekomstmogelijkheden onwenselijk, maar ook vanuit het oogpunt van een gezonde economische groei is dit een ongewenste ontwikkeling. Om hier iets aan te doen, is samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijs essentieel.
- Een actueel onderwerp is de relatie tussen het onderwijs en de zorg. Het onderwijs wordt in toenemende mate geconfronteerd met jongeren met opvoed- en opgroei problemen en/of gedragsstoornissen. Er is een gebrek aan plaatsen in het speciaal onderwijs. Het onderwijs vraagt in toenemende mate om ondersteuning bij deze problemen. Het gaat hierbij zowel om lichtere vormen van ondersteuning zoals schoolmaatschappelijk werk als om zwaardere vormen van jeugdzorg. De kunst zal zijn om gemeenten, Provincie, onderwijs- en jeugdzorginstellingen met elkaar te laten samenwerken om een goed aanbod te kunnen bieden op de vraag van jongeren en ouders.
- Om te voorkomen dat problemen zich in de regio verplaatsen, zal er afstemming en samenwerking plaats moeten vinden, denk aan jeugd en alcoholgebruik, maatschappelijke opvang en verslavingszorg.

Samenwerking en krachten bundelen is daarom de opgave voor het SRE. Daarvoor is het nodig dat er een gemeenschappelijke sociale agenda wordt opgesteld. In dit kader zouden gemeenten en samenwerkingspartners (kennisinstellingen, zorg- en onderwijsinstellingen, Provincie, e.d.) met elkaar doelstellingen moeten formuleren voor de komende jaren. Ook liggen hier mogelijkheden voor aansluiting en/of afstemming met andere beleidsterreinen binnen het SRE, bijvoorbeeld volkshuisvesting, arbeidsmarktbeleid en plattelandontwikkeling.

Speerpunten

Het komende jaar blijft de aandacht sterk gericht op twee kernthema's: 1. jeugdbeleid en 2. wonen, welzijn en zorg, met het accent op de Wmo. Juist omdat taken en verantwoordelijkheden hierin over zoveel partijen en bestuurslagen zijn verdeeld, is een regionale, samenhangende en programmatische aanpak noodzakelijk, opererend vanuit gezamenlijk bekrachtigde doelstellingen.

Wat doen we

We blijven ons inzetten op de ondersteuning van de gemeenten bij haar taken op het gebied van zorg en welzijn, zoals hierboven beschreven. Daarbij wordt zoveel mogelijk samenwerking met Provincie en Rijk gezocht. Waar nodig zal het SRE als belangenbehartiger van de regio optreden, zoals tot nu toe in het kader van de Wmo ook succesvol is gebeurd. Daarnaast is het opzetten van een regionale sociale agenda de opgave van 2008. Als werktitel hanteert het SRE hiervoor "**Talenten benutten, iedereen doet mee**".

Wat doen we minder

Op dit moment wordt vanuit de inwonerbijdrage een aantal taken uitgevoerd voor (groepen van) individuele gemeenten. Het betreft ondersteuning van de volwasseneneducatie De Kempen en het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer. We willen deze taken blijven uitvoeren, maar zoeken hiervoor met de individuele gemeenten naar een andere financiering.

5.8 Cultuurhistorie

Doel

Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) wil een voortrekkersrol vervullen op het cultuurhistorisch terrein. Dat kan door het initiëren, coördineren en faciliteren van activiteiten op het cultuurhistorisch terrein, toegesneden op verschillende doelgroepen. Speciale aandacht is er voor het onderwijs. Daarnaast ontwikkelt het RHCE materiaal dat mede ingezet kan worden op naastliggende terreinen als leefbaarheid en toerisme.

Speerpunten

Het RHCE van het SRE is het geheugen van de regio. In essentie is dat een wettelijke plicht: de archivering van gemeentelijke stukken is een zorg van het RHCE. Goed geordende en toegankelijke archieven zijn een voorwaarde voor bestuurlijke zorgvuldigheid en democratische controle van het bestuur.

Daarnaast beziet het RHCE de archieven ook als cultureel erfgoed van de regio. In die zin legt het RHCE de identiteit van de regio vast door de tijd heen. Dit verklaart waarom het RHCE ook archieven van instellingen en particulieren beheert, mits deze een betekenis hebben voor de regionale cultuurhistorie. Beheren omvat in dit verband ook het actief stimuleren van het bestuderen van de stukken en het benutten van de inhoud. Archieven winnen aan betekenis wanneer de erin besloten kennis en informatie beschikbaar wordt gemaakt voor wie daarin geïnteresseerd is.

Wat doen we

Het RHCE werkt daaraan door archiefbestanden en collecties te digitaliseren. Cultuurhistorische informatie kan daardoor dicht bij de bewoners gebracht worden, al dan niet via webdiensten. Dit gebeurt ook door lokale erfgoedsteunpunten in te richten en te ondersteunen, vooral in bibliotheken.

Immers, meer en meer wordt duidelijk dat cultuurhistorie en (besef van) regionale en lokale identiteit sterk met elkaar verbonden zijn. Dat actieve en passieve beleving van cultuurhistorie in hoge mate bijdraagt aan de leefbaarheid van de (directe) leefomgeving, zowel voor de eigen bewoners als de bezoekers/toeristen. Bovendien is een sterke cultuurhistorische identiteit een meer dan gunstige economische vestigingsfactor.

Wat doen we minder

De aard van deze taak brengt met zich mee dat de beheerde bestanden continu groeien en daarmee de bevraging door het publiek. Dit vraagt van het RHCE een permanente aandacht voor efficiency, zodat meer gedaan kan worden met hetzelfde geld. De ingezette digitaliseringsoperatie is een voorbeeld van een dergelijke efficiëncyslag waarbij het mes zelfs aan meerdere kanten snijdt: reductie verval en daarmee besparingen op termijn wat betreft restauratie, groter publieksbereik en, waar mogelijk door substitutie vermindering van de omvang van beheerde bestanden.

6 Financiële uitgangspunten

6.1 Inwonerbijdrage en de financiering van het SRE

Van elke euro die het SRE uitgeeft, komt 15 cent van de gemeenten als inwonerbijdrage voor regionale taken en projecten! In totaal gaat het om circa 14 miljoen euro. De grootste financiële bijdrage (46 miljoen) levert het Rijk: 48%, voor wettelijke taken. Een ander belangrijk deel (bijna 30 miljoen, ofwel 32%) 'verdient' het SRE met contractactiviteiten, vooral voor individuele gemeenten. De Provincie draagt van elke euro die het SRE uitgeeft circa 3 cent bij. Dat is circa 3 miljoen, voor gedecentraliseerde taken.

Bestedingsvoorschriften

De gelden van Rijk en Provincie zijn geoormerkt. Ze moeten uitgegeven worden aan vooraf bepaalde taken. Binnen de gestelde kaders heeft het SRE ruimte om het beleid op deze terreinen vorm te geven.

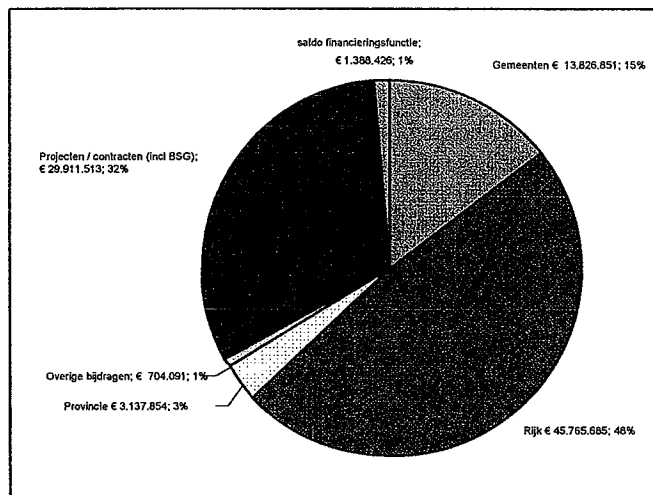
De 21 gemeenten bepalen gezamenlijk hoe en wat er gebeurt met hun inwonerbijdragen.

Het SRE voert ook programmatische activiteiten uit in opdracht van de gemeenten. De beste voorbeelden van deze activiteiten zijn de economische ontwikkelingsprogramma's Brainport, Progress en Kompas. De uitvoering van deze taken gebeurt in nauw overleg met de opdrachtgevers.

Bestemming van de middelen

De gemeenten dragen € 7,46 per inwoner bij aan de algemene en bestuurlijke werkzaamheden van het SRE. Ongeveer twee derde deel van deze bijdrage gaat naar directe personeelskosten. Een specificatie hiervan per beleidsterrein is opgenomen in de tabel hiernaast.

Van de totale inwonerbijdrage gaat € 10,93 naar een vijftal specifieke doelen, waaronder het Regionaal Stimuleringsfonds (€ 5,22 per inwoner) en Cultuurhistorie (voor 20 gemeenten). Deze middelen gaan vooral naar het fysiek beheer, de ontsluiting en ter beschikking stelling van archiefbescheiden op basis van de Archiefwet-1995. De bijdrage is gebaseerd op een bedrag per strekkende meter archief (gemiddeld € 4,11 per inwoner). Tenslotte willen we ook de bijdrage voor de VVV noemen van € 0,407 per inwoner, waarbij moet worden opgemerkt dat onlangs is besloten om met ingang van 2009 deze bijdrage voor de uitvoering van het toeristisch recreatief beleid te verhogen naar € 1,09.



Herkomst middelen SRE (begroting 2007)

Inzet inwonerbijdrage per beleidsveld 2007

Beleidsveld	Uitgaven	%	Inwonerbijdrage
Algemeen Bestuur	603.131	4,59	0,828
Verkeer	639.643	4,87	0,879
Ruimte en Wonen	679.526	5,17	0,933
Recreatie en Toerisme	267.461	2,04	0,367
Economie	688.544	5,24	0,946
Plattelandsonwikkeling	366.936	2,79	0,504
Zorg	321.805	2,45	0,442
Milieu	1.236.875	9,42	1,699
Cultuurhistorie	509.196	3,88	0,727
Onvoorzien	98.201	0,5	0,135
	5.411.318	41,19	7,46

Specifieke Bijdragen	Uitgaven	%	Inwonerbijdrage
Besluit woninggebonden subsidies	235.145	1,79	0,323
VVV	296.297	2,26	0,407
Regionaal Stimuleringsfonds	3.800.170	28,93	5,220
NV Rede	629.722	4,79	0,865
Cultuurhistorie per m²	2.877.554	21,91	4,110
	7.838.888	59,67	10,93

Inwonerbijdrage stabiel

Het belangrijkste uitgangspunt voor de algemene inwonerbijdrage is, dat deze stabiel moet blijven. Wel zal jaarlijks een indexering plaatsvinden om de loon- en prijsstijgingen te compenseren. Accentverschuivingen binnen en tussen beleidsterreinen worden budgettair neutraal doorgevoerd.

6.2 Efficiencyonderzoek

Op 22 december 2005 heeft de Regioraad besloten om een onderzoek naar de efficiency van het SRE te laten verrichten. Aanleiding daartoe was de discussie binnen de Regioraad over bezuinigingsmogelijkheden bij het SRE. De behoefte is toen uitgesproken om beter inzicht te krijgen in de doelmatigheid van de SRE-organisatie. Dit gezien tegen de achtergrond dat het SRE in de jaren 2004 en 2005 een bezuiniging heeft doorgevoerd van in totaal 5% en de wens van een deel van de Regioraad om deze bezuiniging te verdubbelen.

Het onderzoek is in opdracht van het Dagelijks Bestuur uitgevoerd door drie controllers van de deelnemende gemeenten. Het toezicht op het onderzoek werd gehouden door een bestuurlijke klankbordgroep, bestaande uit een vijftal regioraadsleden, die werd voorgezeten door de portefeuillehouder P&O van het Dagelijks Bestuur.

Het eindrapport moest antwoord geven op de volgende vragen:

1. een oordeel over de doelmatigheid van het SRE;
2. aanbevelingen tot verbeteringen en kostenbesparing;
3. een basis waarop het SRE aan de gemeenten inzicht kan verschaffen over de doelmatigheid van de organisatie.

Op de eerste vraag is door de onderzoekers niet geantwoord. Gezien de beperkte tijd hebben de onderzoekers gesteld dat het onderzoek beperkt van omvang en diepte kan zijn. Daarom is het voor de onderzoekers niet mogelijk geweest een goed onderbouwd algemeen oordeel te geven.

Het Dagelijks Bestuur heeft de aanbevelingen bij 2 en 3 gehouden tegen het licht van de toekomst van de regionale samenwerking.

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat intergemeentelijke samenwerking op tal van terreinen een meerwaarde heeft voor deze regio. De door alle gemeenten vastgestelde gemeenschappelijke regeling is daarvan het bestuurlijke bewijs. Dit neemt echter niet weg dat het goed is om bij tijd en wijle de discussie te voeren over de inhoud van de samenwerking en de wijze waarop de samenwerking gestalte krijgt.

Het Dagelijks Bestuur heeft zich uitgesproken voor een flexibele, transparante en efficiënte bestuurlijke en ambtelijke SRE-organisatie. Op diverse terreinen is hieraan inhoud gegeven.

Echter op een aantal terreinen kunnen verbeteringen worden aangebracht. Het eindrapport efficiencyonderzoek biedt genoeg aanknopingspunten om dit verder uit te bouwen.

1. Verbetering van de bestuurlijke transparantie en aansturing:

- invoeren van het systeem van de 'Regionale Agenda', opgesteld in nauwe samenspraak met de besturen van de deelnemende gemeenten, waarin de accenten voor de komende periode zo concreet mogelijk worden vastgelegd;
- betrekken van de gemeenten bij alle majeure besluiten van het SRE;
- uitvoering geven aan de aanbevelingen van de commissie Sakkers met betrekking tot de bestuurlijke structuur van het SRE (zie ook hoofdstuk 7).

2. Verbetering en transparantie van de ambtelijke organisatie

- de drie diensten ten opzichte van elkaar helderder en zelfstandiger positioneren;
- REZ transformeren naar een samenwerkingsplatform voor de uitvoering van de Regionale Agenda en de Milieudienst transformeren naar een servicedienst voor gemeenten;
- efficiënt inrichten van de stafdiensten, dichtbij de uitvoering, zodat overhead wordt verlaagd.

3. Verbetering en transparantie van de bedrijfsvoering

- invoering van een kwaliteitszorgsysteem voor de diensten REZ en RHCE onderzoeken;
- evalueren en verbeteren van prestatie-indicatoren. In de programmabegroting en productbegroting 2009 zullen de verbeterde prestatie-indicatoren worden opgenomen;
- verder verminderen niet-productieve uren en verhogen productiviteit;
- optimaliseren budgethoudersregeling.

4. Verbetering kosten overhead c.a.

- onderzoek doen naar opheffen locatie De Kempen van de Milieudienst;
- onderzoek doen naar beperken huisvestingskosten;
- onderzoek doen naar gemeenschappelijke inkoop;
- onderzoek doen naar samenwerking met andere regionale organisaties op het gebied van ondersteuning.

Alle genoemde punten zijn gerealiseerd of inmiddels in gang gezet. Jaarlijks zullen wij in de programmajaarverslagen verslag doen van de resultaten en voortgang van de hierboven geformuleerde punten. Wij gaan er van uit dat deze maatregelen leiden tot een betere kwaliteit van onze organisatie en onze dienstverlening. Vooralsnog verwachten wij hiervan geen significante budgettaire voordelen voor de inwonerbijdrage. Verbetering van de bedrijfsvoering van de regionale Milieudienst bijvoorbeeld, heeft hierop immers geen invloed. Ook een zo efficiënt mogelijke uitvoering van de wettelijke taken heeft geen werkelijke invloed op de ontwikkeling van de inwonerbijdrage. Vermindering van de inwonerbijdrage ontstaat slechts als besloten wordt vrijwillige taken af te stoten en de personele formatie te verminderen.

6.3 Cafetariataken

In artikel 6 van de gemeenschappelijke regeling staat dat de Regioraad een beleidskader cafetariamodel vaststelt op basis waarvan kan worden getoetst of taken voor alle gemeenten dienen te worden verricht dan wel voor een deel van de deelnemende gemeenten. Eén uitgangspunt daarbij is dat de kosten en risico's van de specifieke belangenbehartiging worden gedragen door de betreffende gemeenten. Een tweede uitgangspunt is dat die specifieke belangenbehartiging niet ten koste mag gaan van de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten.

In een bijlage bij de toelichting op de gemeenschappelijke regeling is een lijst van 19 activiteiten opgenomen die slechts ten goede komen aan een deel van de deelnemende gemeenten. Voorbeelden hiervan zijn:

- Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
- Regionale toetsingscommissie uitgeprocedeerde asielzoekers
- Project tijdelijk in de regio verblijvende buitenlandse werknemers
- Beheer budget Volwasseneneducatie ten behoeve van gemeenten Groot Kempenland
- Ondersteuning Overlegorgaan Schoolbegeleiding De Kempen
- Regionale ombudscommissie
- Regionale klachtencommissie ongewenst gedrag

Wij gaan er van uit dat het beleidskader cafetariamodel -voor nieuwe en bestaande taken- nog in 2007 aan de gemeenten voor reactie wordt voorgelegd. De eventuele consequenties kunnen bij de vaststelling van de Begroting 2009 worden betrokken.

Overigens verwachten we dat de consequenties hiervan voor de algemene inwonerbijdrage (zoals beschreven in 6.1) gering zijn. In totaal is met alle nu genoemde cafetariataken die vanuit de inwonerbijdrage worden gefinancierd samen ongeveer 1 formatieplaats gemoeid en een budget van circa € 120.000. Deze kosten worden verdeeld tussen de gemeenten op basis van hun feitelijke afname. Consequentie hiervan is dat de bijdrage van een aantal gemeenten stijgt en van andere tot maximaal € 0.30 daalt (als van geen enkele cafetariataak gebruik wordt gemaakt).

6.4 Regionaal Stimuleringsfonds

In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat het Regionaal Stimuleringsfonds strekt tot aanvullende financiering van regionale projecten en in beginsel alleen in de vorm van cofinanciering wordt ingezet. Met het Stimuleringsfonds wordt geïnvesteerd in de regio. Projecten worden sneller en met meer ambitie uitgevoerd. Het Stimuleringsfonds leidt tot meer investering in de regio en moet dus als strategisch instrument worden gezien en niet als kostenpost.

In de afgelopen 5 jaar is in totaal aan ruim 200 projecten een kleine 40 miljoen euro beschikbaar gesteld. In totaal hebben de projecten gezorgd voor bijna € 400 miljoen euro aan investeringen in de regio! Daarmee zijn naar schatting in de regio ruim 4.500 arbeidsplaatsen gecreëerd. Het ondersteunen van de komst van nieuwe kennisinstituten naar de regio heeft afgelopen jaar veel accent gekregen. Deze stuwende ontwikkelingen zorgen ervoor dat heel Zuidoost-Brabant mee kan profiteren van meer investeringen, meer arbeidsplaatsen, meer verzorgende bedrijvigheid en meer draagvlak voor de leefbaarheid in alle kernen.

Het Regionaal Stimuleringsfonds levert een belangrijke bijdrage aan de programma's Brainport, Kompas en Progress en de hieraan gerelateerde projecten. Voor de uitvoering van de programma's is de komende jaren een bijdrage van € 2,82 per inwoner nodig en voor een deel ook al gecommiteerd. Met de resterende € 2,40 per inwoner is het fonds onvoldoende in staat om de verwachte en goed renderende cofinancieringsbijdragen voor de nationale en Europese structuurversterkende programma's - neergelegd in Pieken in de Delta en het OP-Zuid - te realiseren. Daar is naar verwachting tenminste 3 miljoen per jaar voor nodig.

Voor de looptijd van de Regionale Agenda tot en met 2010 stellen wij voor de bijdrage voor het Regionaal Stimuleringsfonds vast te stellen op € 7,00 per inwoner (was € 5,22). Naast de verplichtingen voor de programma's Brainport, Kompas en Progress resteert dan € 4,18 per inwoner (oftewel 3 miljoen per jaar) voor de benodigde projectfinanciering. Overigens is deze verhoging ongeveer gelijk aan het bedrag dat zou resulteren als we sinds 1994 een inflatiecorrectie zouden hebben toegepast. Door verder de projectfinanciering te concentreren in 2 beslismomenten per jaar (tenders) kan het geld op een doelmatige wijze op de beste plekken terecht komen.

Voor de inwonerbijdrage voor het Regionaal Stimuleringsfonds formuleren wij de volgende uitgangspunten.

Regionaal Stimuleringsfonds

1. Het Regionaal Stimuleringsfonds gaat uit 2 onderdelen bestaan. Een deel gericht op het mogelijk maken van de economische programma's en een deel gericht op het leveren van een cofinancieringsbijdrage (maximaal 15%) voor projecten die een aantoonbare bijdrage leveren aan het versterken van de regionale economie.
2. De mogelijkheid verdwijnt om ruimtelijke projecten voor een bijdrage uit het Regionale Stimuleringsfonds in aanmerking te laten komen. Het eventueel nog resterende budget wordt overgeheveld naar de reserve Volkshuisvesting.
3. Het Regionaal Stimuleringsfonds gaat werken volgens het tender-model met 2 data voor indiening per jaar. Ingediende voorstellen worden gerant op kwaliteit/economische bijdrage voor de regio (rekening houdend met aspecten als regionale spreiding en programmalijn). Door de beoordeling van aanvragen te bundelen en de beste te kiezen, ontstaat meer focus en een groter effect.
4. De samenstelling van de stuurgroep van het Stimuleringsfonds wordt heroverwogen. De stuurgroep moet gezaghebbend zijn, een evenwichtige Triple Helix samenstelling hebben, bij voorkeur een personele relatie hebben met de stuurgroepen van de 3 programma's en in staat zijn om te adviseren over de totale breedte van het regionaal economisch speelveld.

De Programma's

5. Voor de economische programma's Brainport, Progress en Kompas wordt de financiering binnen het Stimuleringsfonds apart zichtbaar gemaakt.
6. De programma's zijn gericht op projectontwikkeling. Naast een budget voor personele inzet is budget beschikbaar voor de oriëntatie- en ontwikkelfase van (vooraf benoemde) projecten.
7. De programma's worden duidelijk aangestuurd. Bij Brainport wordt dit gedaan door het bestuur van de Stichting Brainport. Voor Progress en Kompas is een herkenbare stuurgroep werkzaam,

bestaande uit onafhankelijke deskundigen, die adviseert over de jaarplannen en de uitvoering monitort.

8. De Regioraad en de gemeenten kunnen sturen op de programma's via een vaste cyclus van planning en verantwoording (zoals nu voor Brainport is afgesproken). Vooraf worden de jaarplannen door de Regioraad behandeld, achteraf de verantwoording en gedurende het jaar een voortgangsverslag.
9. Om samenhang en afstemming tussen de programma's te waarborgen, wordt dezelfde cyclus van planning en verantwoording gehanteerd. Jaarplannen worden zodoende in dezelfde vergadering behandeld.

Financiën

10. Voor de economische programma's Brainport, Progress en Kompas wordt een bijdrage afgezonderd van in totaal € 2,82.
De resterende bijdrage voor het Regionaal Stimuleringsfonds (cofinanciering projecten) is thans € 2,40. Het Dagelijks Bestuur opteert er voor om deze bijdrage met € 1,78 per inwoner te verhogen.

Proces

11. In het kader van de Regionale Agenda wordt alleen de koers bepaald. De eerste besluitvorming over de inwonerbijdrage voor het Regionaal Stimuleringsfonds vindt plaats in het kader van de nota uitgangspunten voor de begroting 2009, die zal worden behandeld in de vergadering van de Regioraad van december 2007.

7 Bestuurlijke organisatie

De deelnemers aan het SRE hebben bovenal behoefte aan een bestuurlijke en uitvoeringsgerichte samenwerking. Mede gezien de uitkomsten van het uitgevoerde efficiencyonderzoek, kan het SRE in deze optiek het beste worden voortgezet in de vorm van een samenwerkingsplatform dat werkt op basis van een voortschrijdende Regionale Agenda, plus een goed toegeruste serviceorganisatie voor ondersteuning van gemeenten bij cafetariataken.

Bij het verder uitwerken van de bestuursstructuur van het SRE aan de hand van deze uitgangspunten, concludeert het Dagelijks Bestuur dat als het gaat om uitvoering van de zogenaamde plus-taken, deze een duidelijk raakvlak vertonen met provinciale taken. Vooral op het gebied van Ruimtelijke Ordening en Verkeer en Vervoer, oefenen SRE en Provincie veelal dezelfde bevoegdheden uit. In de praktijk blijkt dat het juist de besluiten naar aanleiding van uitoefening van deze bevoegdheden zijn die tot politieke ophef kunnen leiden omdat ze de burger rechtstreeks raken.

Met het oog op het voorkomen van dubbel werk verdient het aanbeveling bij de uitvoering van deze wettelijke taken te streven naar een verregaande bestuurlijke samenwerking met de Provincie. Een samenwerking die ontegenzeggelijk ook vele efficiency- en doelmatigheidsvoordelen biedt.

Als het gaat om het nemen van besluiten op het gebied van ruimtelijke ordening kan in dit verband nog gewezen worden op een medio 2007 bereikt bestuursakkoord tussen het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het VNG en IPO over de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening. Het akkoord gaat uit van het handhaven van een intergemeentelijke structuurvisie op regionaal niveau en tegelijkertijd van een hechte afstemming van de diverse R.O.-bevoegdheden tussen het regiobestuur en provinciaal bestuur.

Een nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening met deze inhoud zou in principe haarfijn aansluiten bij het streven naar een brede en nauwe samenwerking met de Provincie, al past op deze plaats voorlopig nog een voorbehoud, omdat dit deel van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening nog in procedure moet worden gebracht.

Bij het concreet vorm geven van een sterke inhoudelijke, procesmatige en ook financiële samenwerking op het terrein van Verkeer en Vervoer en Ruimtelijke Ordening, denkt het Dagelijks Bestuur in het bijzonder aan het afsluiten van een intentieverklaring met de Provincie. Het ministerie van BZK is bereid de beoogde samenwerking als een pilot-project van BZK, Provincie en SRE, mede vorm te geven (inhoud, diepgang, kaders etc.)

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de democratische legitimatie bij uitvoering van de plus-taken met name gevonden kan worden door de uiteindelijke besluitvorming over de zogenaamde majeure-dossiers (de plus-dossiers met een grote politieke lading) ten principale bij de lokale raden te laten. In een eerder stadium kwam ook de commissie Sakkers tot deze aanbeveling.

De gedachten van de commissie gaan daarbij uit naar het introduceren van een raadplegend referendum onder alle gemeenteraadsleden in het SRE-gebied. De uitslag van een raadplegend referendum kan als input dienen voor de beraadslagingen daarover in de afzonderlijke gemeenteraden. Het Dagelijks Bestuur kan zich vinden in de aanbeveling de nadruk bij besluitvorming over een dossier met een politiek karakter bij de lokale raden te leggen. Het introduceren van een raadplegend referendum vindt zij daarentegen minder passen in het huidige staatsrechtelijke bestel. In de plaats daarvan acht zij het organiseren van een extra informatieronde ten behoeve van de discussie in de lokale raden een meer passende oplossing.

Bij het vorenstaande tekent het Dagelijks Bestuur nadrukkelijk aan dat de wettelijke taken slechts een relatief klein gedeelte van het totale takenpakket van het samenwerkingsverband vormen. Het overgrote deel van het takenpakket bestaat uit vrijwillig door de regiogemeenten aan het samenwerkingsverband opgedragen bestuurstaken. We hebben het dan over 90% tot 95% van het totale takenbestand.

Zonder uitzondering zijn dit taken die als typische college-bevoegdheden gekenmerkt kunnen worden.

Indien we dit gegeven in samenhang bezien met het streven een intensieve samenwerking aan te gaan met de Provincie over uitvoering van de plus-taken en het besluitvormingsproces over de majeure -dossiers zo in te richten dat de lokale raden hierover ten principale beslissen, dan dient de Regioraad in de visie van ons Dagelijks Bestuur te bestaan uit een vertegenwoordiging van de 21 colleges van B&W.

Dit advies zou het Dagelijks Bestuur graag meegeven aan de deelnemende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur beseft hierbij dat het een wettelijke bevoegdheid van gemeenten is te bepalen wie zij afvaardigen naar de Regioraad. In deze bevoegdheid wenst het Dagelijks Bestuur ook niet te treden. Wel acht zij het vanuit haar positie als regionaal bestuursorgaan aangewezen u haar advies over de samenstelling van de Regioraad nadrukkelijk onder de aandacht te brengen.

In de visie van het Dagelijks Bestuur is het passend om de rol van de portefeuillehoudersoverleggen te versterken en haar bijeenkomsten openbaar te maken. Dit gremium zou de rol van de huidige adviescommissies moeten overnemen. De noodzaak voor het voortbestaan van deze commissies is in de ogen van het Dagelijks Bestuur dan niet langer gegeven.

Samenvattend doet het Dagelijks Bestuur het navolgende voorstel over de bestuursstructuur van het SRE:

1. Het voorzetten van de intergemeentelijke samenwerking in deze regio met een bestuurlijke en uitvoeringsgerichte samenwerking op basis van een voortschrijdende Regionale Agenda en een goed toegeruste service-organisatie voor ondersteuning van gemeenten in een cafetariamodel;
2. Het aangaan van een vergaande en bestendige ambtelijke en bestuurlijke samenwerking op de plusdossiers met de Provincie;
3. Het daarnaast inbouwen van een extra informatieronde in het besluitvormingsproces over de zogenaamde majeure dossiers ten behoeve van de discussie in de lokale raden;
4. De Regioraad samenstellen uit vertegenwoordigers van de 21 colleges van burgemeester en wethouders;
5. De structuur van de samenwerking voor het overige 'snijden' op de maat die door de commissie Sakkers in grote lijnen is aangegeven.
De aanbevelingen van de commissie Sakkers die het Dagelijks Bestuur adviseert over te nemen zijn:
 - a. afzonderlijke gemeenten bepalen de speelruimte van hun afgevaardigde bij het behandelen van regioraadsvoorstellen;
 - b. agenda's, agendastukken, vergaderingen en verslagen van de bijeenkomsten van de portefeuillehoudersoverleggen worden openbaar;
 - c. het aanwijzen van een majeur dossier geschiedt door het Dagelijks Bestuur op advies van het portefeuillehoudersoverleg Bestuurlijke en Algemene Zaken of van de raden van een nader te bepalen minimum aantal gemeenten;
 - d. de Regioraad delegeert de daarvoor in aanmerking komende bestuurstaken zoveel mogelijk aan het Dagelijks Bestuur;
 - e. door de gewijzigde opzet van de besluitvormingsprocessen en de rol van de Regioraad hierin, geen inspraakrecht voor burgers invoeren in vergaderingen voor de Regioraad;
 - f. de wettelijke instrumenten om democratische controle uit te voeren op de gemeenschappelijke regeling nadrukkelijk onder de aandacht brengen van regiogemeenten;
 - g. de informatievoorziening aan gemeenteraadsleden efficiënt laten verlopen.

De Gemeenschappelijke regeling van het SRE zal waar nodig op deze nieuwe opzet van de bestuursstructuur worden aangepast. Hiervoor is unanieme besluitvorming door alle 21 gemeenteraden nodig.

8 Samenvatting

De missie van het SRE is: werken aan een optimale ontwikkeling van de regio Zuidoost-Brabant en concrete resultaten voor de deelnemende gemeenten.

De ambitie is om de regio Zuidoost-Brabant nationaal en Europees niveau te positioneren als de best presterende economische regio van Nederland en een van de technologisch meest innovatieve regio's van Europa. In deze ambitie spelen vier kernwaarden een rol: innovatieve slagkracht; een leefbare omgeving, een samenbindende maatschappij en intensieve regionale samenwerking tussen alle maatschappelijke partijen bij het realiseren van onze gezamenlijke toekomst.

Het SRE wil op vier niveaus presteren:

- Bovenregionaal wil het SRE de concurrentie aangaan met andere regio's. Het Brainportprofiel geeft de regio een voorsprong. De concurrentiestrijd zal beslist worden op quality of life: natuur, wonen en sociale aspecten.
- Regionaal wil het SRE de onderlinge samenwerking versterken. Dit gebeurt door een gezamenlijke en integrale aanpak van wonen, werken, groen en bereikbaarheid.
- Bovenlokaal wil het SRE uitvoeringskracht mobiliseren voor concrete projecten zoals de ruimtelijke ontwikkeling van een A2-zone, het implementeren van een elektronisch kinddossier of plattelandontwikkeling.
- Lokaal wil het SRE gemeenten ondersteunen bij uitvoering van beleid.

Speerpunten

Het programma Economie focust zich op het realiseren van de doelstellingen van Brainport. Innovatie is de motor voor duurzame economische en maatschappelijke ontwikkeling. Synergie met de programma's voor plattelandontwikkeling, toerisme en zorg/welzijn is essentieel. De ambities van de regio maken een heroverweging van de bijdrage voor structuurversterking noodzakelijk.

Het programma Ruimte en Wonen wil voor de regio de ruimtelijke visie op de langere termijn maken en bewaken. Daarin zijn de ruimtelijke kwaliteiten, de eigenheid en diversiteit van de regio gewaarborgd. Anderzijds wil het programma de realisatie van deze visie ondersteunen door afstemming tussen gemeenten en door in te zetten op integrale gebiedsopgaven. Woningbouw in de regio heeft regionale sturing nodig. Het SRE moet de regie blijven voeren. In de periode 2005-2010 wil het SRE een regionaal woningbouwprogramma realiseren dat voorziet in het bouwen van ongeveer 27.000 woningen.

Het programma Verkeer en Vervoer zet in op de versnelde realisatie van een hoogwaardig OV-systeem en op de realisatie van doorstroommassen. De regio wil voorop lopen bij de ontwikkeling van dynamisch verkeersmanagement. In 2008 zal de Phileas worden omgebouwd en volwaardig inzetbaar zijn. Een ander speerpunt is om het verkeer- en vervoerbeleid meer te laten aansluiten op dat van de Provincie.

Het programma Plattelandontwikkeling streeft naar het versneld ontwikkelen van een multifunctioneel platteland. Dit gebeurt onder andere door innovatie en samenwerking (Triple Helix) te stimuleren. Daarnaast is er aandacht voor de leefbaarheid van kleine kernen. Deze staat onder druk door ontgroening en vergrijzing. IDOP's (Integrale Dorpsontwikkelingsplannen) zijn inmiddels een algemeen ingeburgerd en gewaardeerd instrument geworden om deze problematiek integraal aan te pakken. Het SRE ondersteunt (clusters van) gemeenten bij de uitvoering van hun reconstructietaken, al dan niet op projectbasis.

Het programma Recreatie en Toerisme wil nieuwe ontwikkelingen en samenwerking stimuleren via de inzet van toeristisch-recreatieve aanjagers. Innovatie, uniciteit en kwaliteit zijn daarbij de kernbegrippen. De regio wil de basisvoorwaarden creëren waaronder de toeristisch-recreatieve sector optimaal kan renderen. Daarbij krijgt de Regio VVV Zuidoost-Brabant een aantal basistaken ter uitvoering. Het SRE is geen uitvoeringsinstantie. Om deze reden zal het de drie regionale recreatieprojecten (E3-strand, Aquabest en Landsard) afstoten.

Het programma Milieu heeft extra aandacht voor de optimale integratie van de milieutaken binnen de totale regionale ontwikkeling. Speerpunten zijn luchtkwaliteit, externe veiligheid, geluidhindersanering,

klimaat- en (daarmee samenhangend) energiebeleid. Het SRE werkt samen met de deelnemende gemeenten, Senter Novem en de Provincie Noord-Brabant om zo efficiënt mogelijk invulling te geven aan de taakstellingen die voortvloeien uit rijks- en provinciaal beleid ter verbetering van het klimaat.

Het programma Zorg en Welzijn richt zich op de kernthema's jeugdbeleid en wonen, welzijn en zorg. In het laatste ligt het accent op de Wmo. Juist omdat taken en verantwoordelijkheden hierin over zoveel partijen en bestuurslagen zijn verdeeld, is een regionale, samenhangende en programmatische aanpak noodzakelijk, opererend vanuit gezamenlijk bekrachtigde doelstellingen. Voor 2008 staat een sociale regionale agenda op stapel.

In het programma Cultuurhistorie staat de archivering van gemeentelijke stukken centraal. Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven is het geheugen van de regio. Het RHCE stimuleert actief het bestuderen van de stukken en het benutten van de inhoud. Het RHCE werkt daaraan door archiefbestanden en collecties te digitaliseren. Cultuurhistorische informatie kan daardoor dicht bij de bewoners gebracht worden, al dan niet via webdiensten. Dit gebeurt ook door lokale erfgoedsteunpunten in te richten en te ondersteunen, vooral in bibliotheken.

Financiering en organisatie

De financiering van de taken die het SRE verricht, komt uit vier bronnen. Het Rijk draagt 48% bij, de Provincie 3%, de Gemeenten 15% (inwonerbijdrage) en 32% komt op contractbasis binnen, met name van individuele gemeenten. Uitgangspunt voor de algemene inwonerbijdrage is dat deze stabiel blijft.

Het Regionale Stimuleringsfonds blijkt in de praktijk een economische aanjager van formaat. Het fonds gaat terug naar zijn oorspronkelijke functie: het leveren van een cofinancieringsbijdrage (maximaal 15%) voor projecten die een aantoonbare bijdrage leveren aan het versterken van de regionale economie. Het advies is om de bijdrage voor het fonds te verhogen met een bedrag van € 1,78 per inwoner.

Het efficiencyonderzoek waartoe eind 2005 werd besloten, heeft een aantal aanknopingspunten voor verbetering opgeleverd op het terrein van bestuurlijke transparantie en aansturing, verbetering en transparantie van de bedrijfsvoering en verbetering kosten overhead. Het SRE heeft alle genoemde punten inmiddels gerealiseerd of in gang gezet. Jaarlijks zal verslag gedaan worden van de voortgang op deze terreinen.

Het SRE werkt op basis van een voortschrijdende Regionale Agenda. Daarnaast verzorgt het SRE ondersteuning van individuele gemeenten bij een aantal cafetariataken. Waar sprake is van politiek beladen dossiers, zal discussie plaatsvinden in de lokale raden, desgewenst ondersteund door een extra informatieronde. Ook op andere punten worden de aanbevelingen van de commissie Sakkers recht gedaan. Daarbij zal het SRE bij de uitvoering van een aantal wettelijke taken bestuurlijk aansluiting zoeken bij de Provincie.

